

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoł mójcný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwość da.

Njeh ty spěwał
Swěrnje džěłał
Wšědne dny;
Džěł pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. F.

• Sserbske njedźelske čopjeno. •

Budyšin

13. junija 1926

Bauzen

Čižbło a nakład Čsmolerjez knižicziščetnje a knižarnje sap. družst. i wobm. ruł. w Budyšinje.

Wužadźa kóždu šobotu a placzi bértłětnje 78 šlotnych pjenježłow.

2. njedźela po šwjatej Trojizy.

1. Jana 3, 13—18.

W njedźelskich epistolach ma šwjatny Pawoł tajku pšehwahu, so tež šwjatkovénej epistoli stej wobej i jeneho Pawołownych listow wsatej, runjež tutón Knjesowny japosčtoł na přerich šwjatkach njebě. Jako hłowny twariš mištr zyrkwoje je Pawoł šwjatny templ a wobndjenje Bože w duchu twariš (Eph. 2, 21. 22.) a šo sa křesćijanške wožadny starał, šo by Bóh pšehes Jesom Khrysta šwoju móž na nich wopokasał (Eph. 1, 19). Tak běše Pawoł w japosčtołskim čažu wěšće najmóžnišči předař.

Ale Pawoł njeběše hordny, tak šo by dary šwojich šobu-japosčtołow sazpiwał. „Wšelke šu dary, ale jedyn duch“, tak wón pišashe, a to nam prawje jašnje a rjenje pšehed wo-čzi štupi, hdnž, kaž tydženja, na dženkniškej njedźeli šašo epistolu i přerneho lista šwjateho Jana křisćimny. Skoro wšah je, kaž by tu hinajšči duch rěčzał, hač w listach šwjateho Pawola. Woprawdže pak mamy šwědčjenja kamšneho ducha pšehed šobu, jeno šo Pawoł bóle wě wšěke duchowne wěrnosće do móžnych šłowow drasczič a Jan bóle předuje wo šbóžnosći w Božej lubosći a wo nowym žiwjenju we bratrowskej lubosći.

Mny šbožowni móžemy šebi tež dženkša i bohateho poklada tutnych wšchelach, ale pšehozo wot Božeho ducha napjelnjenych darow bradž, šštož trjebamy. Móže mjes nami šhto na tym dwělowač, šo šu přeni křesćijenjo tehdy pod japosčtołškim šłowom šbóžni byli? Kał šteji pak i nami w našim čažu? Je naše našonjenje tajke, šo nětko w tutym našim

žiwjenju, w tutnych našich wožadach a wšah a domach móžemy takle pońje, wěšće a wješele prajicž, šštož Jan tehdy pišashe?:

„Mny wěmny, šo šmny se šmjercze k žiwjenju pšichišli, pšchetož mny lubujemy bratrow.“

To je wučba po našonjenju, wučba se žiwjenja. Nowym křesćijanam šdashe šo, kaž bychu předy w nožy žiwi byli, haj morwi byli, dokež lubosće njemějachu. Nětko wje-džachu, ššto je žiwjenje. „Šštož bratra njelubuje, tón woštanje w šmjerczi.“ Šštož pak ma lubosć, tón je žiwny a šbóžny. Kaž wšchudžom šmjercž pšehedziwo wšchemu žiwjenju wojuje, tak tež dnrbi w hrěchach morwny šwět křesćijanow hidžicž, šo jim šmjercž, jich sazpiwacž. Tehdy Jan šwojim šwěrnym šobukřesćijanam k ščerpnosći rěčeshe, pišajo: „Njedžiwajcže šo, moji bratsja, hdnž šwět waš hidži!“ Tuž dnrbieli tež mny bóle šwuczeni byč, sazpiwanje šwěta šjes šwarjenja a jěrkosće šnjesc. To dnrbi tak byč, šo našeje droheje zyrkwoje a wěrn dła na naš hladaja a naš tež hanja. Šdnž wot Boha žadamny, šo šwojeje wěrn dła tež čješć wu-žiwamy, njemóže naša šbóžnosć w Bošy jara wulka byč. Njeh drušy we šwojej šhudobie abo šasparnosći abo wo-prawdže w šjesšbóžnosći rěčša, kaž chzedža, mny wěmny, ššto we šwojim Jesuku mamy, mny wěmny, šo šmny se šmjercze k žiwjenju pšichišli, pšchetož mny lubujemy bratrow. Šbóžnemu čłowjekeji ničžo njewadži, šo jeho hidža.

Kajke šbožo to je, šo hida do čłowješkeje wutroby šacžah-nycž njemóže, dokež je tam žiwa lubosć! A to lubosć, ko-traž woštanje, dokež je wutroba šo žyle i lubosću šjednoczi-ka a lubosć ma hšuboke šorjenje we nej. Jan žyle po Jesu-

bownych słowach pisał: „Schtóž hwojeho bratra hidži, tón je mordar“ a k tomu pšchispomni: „Wn wěcže, so mordar nima wěcžne žiwjenje tak, so by pšchi nim woštało.“ Tak dyrbi kóž by hidu sa najhóršche žórto škóscze wobhladować a so hidu bojecž, hdnž chze w jeho wutrobje nastacž. „Njemjedž naž do spytowanja!“ to dyrbi próstwa bycž, pšchi kotrejž tež hidu pšchewinjem.

Na Khrystužu hmy lubość pšnali; wón „je hwoje žiwjenje sa naž woštajił, a my tež dyrbimy hwoje žiwjenje sa bratrow woštajicž.“ „Dyrbimy“, to rěka hinał njemómny. Kšchescžijanej njeje móžno nusu widžecž a njepomhacž, nimo hieč a činicz, kaž njeby widžal. To Jan mjenuje „samčjenje wutrobny pšched bratrami“. Esměšne jemu je, hdnž tajki nješmilny by chzyl šebi myšlicž, so „lubość Boža we nim woštanje“. Lubošnje Jan hwojich wěrjazyh prožy: „Moje džěcžatka, njelubujmy se słowami ani i jasnym, ale se skutkom a woprawdže!“ Woprawdžita lubość je tehdy žyly kwět dobyła, póhanšty kwět! Móžno, so je nětko čžežšche hacž tehdy, tole nowe horde pohanstwo pšchewinycz. Hacž budže žywa lubość we wošadach, wot teho wšchitko wotwišuje sa našu žyrkej.

Tutu kražnu Janowu wučžbu wo žiwjenju w lubośći je, jara rjenje wyžoki šastojnik hrabje Solmsa, Philip Balthasar Sinold w Laubachu († 1742), w kěrlušchu wuspěwał, i kotrehož móžemy 2 šchtucžy pšcheložicž, hnadno takle:

Hdnž, wěrne žiwjenje, by we mni,
Njedch mrěje, šchtož čži zuje je.
Wot tehdy, so so kšilešch te mni,
Wěm hačle, šchto je žiwjenje.
Ty, Jesužo, mój dyrbišch woštacž.
So twoju lubość móžu dóstacž,
Na twoje kłuby spuščam so.
O rěka wulkej' wjekełošče,
Kíž wofšchewi mje i wyžokošče,
Hdnž mój by, dušche pšchecželo.

Sa kłuzžbu bratrowšku a džěło
Gapal mi płomjo lubośće!
Wšchěch šjednocžej kaž jene čžěło,
So kwět naž džělicž njemóže!
Hdnž jeno bym kaž ty, o knježe,
Tak pokorny, so wěra wježe
Na twoje kšwate kašnje mje,
Tak wěcže lubuju wšchěch ludži,
Tež njepšchecželnych, a mje rudži
Tich šrudoba tak kaž tebe.

Pawoł Gerhardt, jeho žiwjenje a kěrlušche.

(Šl. čžo. 22 a 23.)

(Škóncženje.)

Tak Pawoł Gerhardt pšches lěštokki dale škutkuje. Tak wón tež mjes nami štoji jako „driewo, płodžene pšchi wodowych rěkach, kotrejž hwoj płód dawa we hwojim čžaku, a jeho liščžo njeswadnje“ (Pš. 1, 3). Jeho nutškomny čžłowjek je młody woštał, kaž i jeho kěrlušchow widžimy; wone nam jeho wošobowošč wošjewjeja. Kajki je to kšchescžan! „Jačo Khrystophorus wón Jesuža pšches žolmny čžake njeke, wyžoko pošbėnjenn, wjekełomnyšlmy mjes roslamany, štruchlmy a bėdnym narodom.“ — Jeho kšchiz je wulki a čžežki — rěcži wšchaf 4. džěl jeho kěrlušchow wo kšchizu a horju —; tola wón wježokny a wyškajo wustupuje. Krutny a wěšty je jeho

khód! Wón ma škalinu pod nohomaj: to je Khrystuž a jeho krej, Boža wusprawnjaza hnada, nješhablatny měr i Bohom a wěrjaza wěštošč šbožnoščje! —

Wěšo, tež wón je čžasto w prošche ležal, w jasťwje čžežkich myšlow, i hrěchom k šemi smjecženn, pšches šatana spytowan, wot kwěta tyšchenn, se kšmjerčžu trašchenn. Ale runje tak čžasto je wón wšchěch hwojich njepšchecželow i dobywaškej mozu wěry pšchemohł, so se žalbowanyh woblicžom, i blyšchčazymaj woczomaj, i ertom pošnym kšmjerčža a i jasnym pošnym kšwalenja mjes lud wustupowašche; jeno jenicžka byłsa hišchže na lizu pacžerkuje. — Šklóncžne by wšchě jeho kěrlušche; tež w kšchiznyh a kšmjerťnyh kěrlušchach so škóncžnje kłónczo pšches blyšte mrócžele pšchekamuje; pšchetož škóncžne je wšcho jeho bycže. Šesady so ma Bože kražne šutki, kiž wón we hwojich kšwjedžěńštyh kěrlušchach kšwecžji, wokoło so pnyhu a kražnošč štwórby, wšche so blyšchčaze Bože wótzowšte woblicžo, pšched šobu šchěroko wotewřene durje k paradizej a kwětko žolmjenje njebeškeje kražnoščje: tak wón — woprawdžite džěcžo Bože, doštojne kralowšte džěcžo — po „kšhudej šemi“, pšches „kšchiz a žakošč“ k bohatej njebeškej domijnje a k šlotemu hrodej napšchecžiwu čžehnje. To je naš kš Pawoł Gerhardt! Šchto njedchal w tom so jemu runacž? A poštajništwo tohole kšchescžanštwu, tutoho čžicheho, wježokeho rjekowštwu, tuteje nješkamliweje šradownoščje a wěcžneje młodoščje je — štara bibliška wěra, štary ewangelij Boži, štara Bože džiwny!

Šchto so dženkša hišchže sa tamnymi šchpatnymi, kšhudošnymi kěrlušchemi štareho rosumštwu praška? Hdnže by wšchě wufhwalowane kěrlušche noweho rosumštwu? Njepłódne by byłe, njepłódne woštanu! Na jich płodach macže je pošnacž! — Tuž pšchi štarej, tyžakžrócnje wupruhowanej wěrje sa woštanmy! —

A hdnže je štary ewangelij čžiščijšchi a móžnišchi namačacž hacž w lutherškej žyrkwi?! — Pawoł Gerhardt je jeje byn. Tohodla je wón wo nju wojował a čžerpjel, tohodla je šastojništwo a kšlěb a pokoj štaroby sa nju woprowal. Žana płacžišna njebešche jemu pšchewyžoka, so by drohu žyrkej, žyrkej wótzow pošomštwu njenaměšchanu, čžistu a nješkróťšchenu šakhowal! A tak dženkša štoji? — Oh, so bychu Pawoła Gerhardtowe lětušche 250. pošmjertniny w mnohich kšchescžanštych wutrobach šako niz jeno lubość k Gerhardtowym kěrlušcham, ale tež lubość k „špěwazej žyrkwi“ ewangelško-lutherškeho wušnacžja ponowike! Njedch Gerhardtowa wušnawaza wěra naž wšchěch k jenajkej kšwěrje sa našu lutheršku žyrkej pohonja a rošwježeli! — A žohnowany k tomu budž našim ewangelškim Šserbam tež wotmyšlenn nowy wudawł jich doštalnych špěwaškyh i jadra a ducha ewangelško-lutherškeho wušnacžja a žiweje wěry pošhadžazy! — Špožčž to nam Boža wótzowška miłoščž Jesom Khrysta dla k čžěščži Božej a našchemu šbožu sa čžadž a wěcžnoščž! —

Žyrkej a štat.

Žyly rnyk ewangelštych šjednocžěńštwow a towařštwow je k „wufhwojenju wječchow“ a i tym k „ludowemu rošbudžěńju“ wo tym ščžehowaze wošjewik; mjes tutymy šjednocžěńštwami je n. pšch.: „Šwjast sa žiwu žyrkej“, to je šjednocžěńštwu ewangelštych muži a žonow, kotrymž to wo to dže, wěrne ewangelške žiwjenje w ludu kšhowacž a šbudžowacž; dale: krajny šwjast ewangelštych towařštwow džělacžerjow, krajny šwjast ewangelštych towařštwow džělacžerkow, žyrkwiniško-šozialny šwjast a druge. Tucži pišchu:

„Evangeliſtyn mužojo a evangeliſte žony! Ludowe roſkudjenje wo wuſwojenju wjeřchom woła lud Němſteje, ſo roſkudzić wo praſchenju, kotrež je křutne ſa to, ſchtož prawo a dobry poczińk reka, a kotrež do dalokoſće ſaha. Pſchi tym je ſtrach, ſo bjeswědomita agitazija, roſhorjenje a njejažnoſć ſamucža prawe doroſumjenje. Kóždn pať dyrbi wjedźeć, ſchto čini.

Wo čim jedna ſo pſchi wuſwojenju wjeřchom?

Šdnž dyrbija wiſchitſyn woprować, njeſmědža žyle wěſće bncž wjeřchojo pſchi tutym woprowanju žyſka wuſſaczi. Tež bywſhe wjeřchowſke domy dyrbija džel mjeć na wulkej ſahubje ſamóženja, kotraž wiſhe worſchtn domapnta. A žyle wěſće njeſmědža ničžo dóſtać, ſchtož ſtatej a luděj kluſcha! Šchtož pať je njedwědomnje jaťo privatne ſamóženje wobkrućene, dyrbi bncž podčyſnjene, kaž kóžde druge wobkrućeńſtwo, powſchitlownemu ſarjadowanju ſamóženjom a dyrbi njecž ſam- ſne czeže dawkow. To nježada ſebi jenož ruſa němſteho kraja, to žada ſebi tež prawda a prawo.

Na tutym ſałožku je w Saſkej hižo ſejm wurunanje ſe bywſchim kralowſkim domom po ſměrnyh pucžu doſarjado- wať, tak ſo dožyła dalſchich poſtajeńjom w tym njeje trjeba. Tute ſažadn prawdn a prawa dyrbija tež wobkrućeć wulko- ſtatne ſakońſke ſarjadowanje dalſchich wurunanjom bywſchich wjeřchowſkich domow.

Pſchi ludowym roſkudženju jedna ſo pať to wo kom- muniſtiſki ſakoń, kotryž je němſki ſejm hižo wotpołaſať. Tu- tón poteptuje wiſhe ſažadn prawa njeſmilnje a ſebi žada, ſo by ſo tež to ſamóženje bywſchich wjeřchom, kotrež je bjes- dwěla privatne ſamóženje, wuſwojiť, a to hać na poſledni ſchyt, a to bjeje wiſheho ſarunanja.

To je to žadanje roſwólneje njeſjednanliwoſće a ničžo mjenje hać rubjenje. To je pať pſchecziwo Božej křwjatej kaſni! To pať je tež haťle jena přenja kroczeľ! Po tutym pucžu dyrbi to dale hić ſ łamanjom prawa a ſ pſchewrótom a to njeſchewſtawajſyn! Tohodla njedajće ſo ſamolicež! Wo- no ſo tu njejedna ani wo politiſke ſajimn, ani wo hoſpodař- ſke dobnſki! Želeſny ſałožk porjada w ſtaće a ludoweho ži- wjenja w dobryh poczińkach je a woſtanje tuta bójſka wěr- noſć: „Prawo dyrbi tež prawo woſtać!“

Š nej ſteji a pada ſtat jaťo ſtat prawa a prawdn! Š nej bywa roſkamann ſałožk, bjes kotrehož njeje móžna ſjaw- na wěſtota ani porjad a žiwjenje dobryh poczińkow!

Šchtož njemóže pſched křwojim křwědomnjom tuto łama- nje prawa ſamolwicž, ſchtož noćže, ſo naſch lud ſe křwojim roſkudženjom czežku winu na ſo woſnje, tón njeńdž 20. ju- nija hložowacž!

1. Kor. 9, 24—27.

Šlók: Ša chzu ſpěwacž.

Wojowarjo wiſhať mny wiſchitſyn dyrbinny tu bncž,
Šdnž mny junu hořkach w njeby chzemny měſto mjeć.
Kaž křwět honi ſa czeſcžu,
Tak tež bježny wo wjetu,
Šo tu křónu njeſachodnu móhli doſcžahnyć.

Wotkřadujmny, wuſlěkajmny hrěſchnu draſtu ſo!
Tak ſo wěſće lóžo bjež a tež ſpěſchniſcho.
Woſtajmny ſo ſtaranja,
Kiž nam naſch pucž ſaracža,
Bědžmny ſo jow! Šſyła křwědkow ſteji woſoľo.

Še křowami naſchob' Boha je wiſchěm čłowjekam
Čyr ta prawa wotnřana, kiž dže k njeby tam.
Še pať duſcha wuſtaťa

Šow pſches czežke bědženja:

Šed'n dže přjedny! Ša nim křědžmny! Šeſuſ pomha nam!

Bořhwatajmny, njehladajmny nětko woľo ſo!

Na kónž njech je wobrocžene naſche woblicžo,

Šdžež po křótkim bědženju

Dóſtanjemny rjanu mřdu:

Měr a radoſć, wěčnu křaſnoſć pſches to jehnjatko!

Š. B.

Wiſhelſke ſ bliſka a ſ daloka.

— Něšto maľo abo žyle křótka roſprawa ſ doťalneho džěla „Špěwarſkeje komiſije“ (pſchir. program — w tomle naſchim tydženiku „Pomhaj Bóh“ ſ njedžele Can- tate 1924,*) — podać M. U.

Pſchihotny na dopjelnjenje (wulkeho, křutneho a nadob- neho) nadawka křerbſkeje křowneje předařſkeje konfe- renžy a jeje „ſpěwarſkeje komiſije“ křmědža nětko tak da- loľo ſkónčene reťacž, ſo ma jeno 2. dnř (hořka naſpomnjene- ho) programa ſo hiſchće ſ džěla ſhotowicž — přjedny móžneho a nuſneho ſeſtajeńja ruťopiſa ſa čyſchcžerńju, kaž daloko- tónle „křerluſche a duchowny ſpěw ſ luda“ naſtupa a poſticzi.

Šchto dale — nimo tohole džěla — ſo pať do wobřaha naſchich „Špěwarſkich“ hiſchće dodacž ſměje, — njech předař- ſka naſcha konferenja křej křutnje roſpomniwſchi ſ křerje lě- pie ſo roſkudžić, poſtaji a wobſamkńje — dla pěkneho a čyſteho wobdžělanja tohole džěla w pěkdej rećži!

Ša k tomu radžu a tu namjetuju wurjadnu ſhro- madžićnu wiſchěch ſobuſtawow konferenzy — wot najſtarſheho hać na najmłóďſheho — dla njewiſchěd- neje wažnoſće naſcheje naležnoſće. —

Či (3) dnřki woķebje, měńju, ſměje konferenja křej wu- jažnić abo wo nich doľka dnje, ſkónčńje a křucže ſo wuprajicž a wobſamkńycž — tele: 1. Šchto ma dale do ſpěwarſkeje komiſije křuſchecž abo kať ju — žyle nuſnje — wudoſpołnimny a reorganijemny?!

2. Kaťki ſměje bncž wobřah a wopſchijecže wotmňkřleneho wudawka, t. r. kať wjele a kotre křerlu- luſche ſ doťalnych křerbſkich ſpěwarſkich wobkřowamny a k nim nowe wolimny — kať wjele a kotre? a

3. Ša kaťki čyſchcž — němſki abo łacžonſki — ſo roſkudžimny (pať ſchwabach pať analogiſki prawopiſ) abo woboji (ſa křerluſch: ſchwabach; ſa duchowny ſpěw ſ luda (60 čyſkřow): analogiſki prawopiſ), ſchtož by, měńju, doſcž derje móžno byľo a ſ tym tak ſdobom ſdobnje ſo džywaľo na ſańdženoſć a pſchichod naſchich ewangeliſkich Šſerbow?!

Budž ſ tym tu dženka — křnano a něhđže na dalſche — doſcž!

Lutherowi potomnižny běchu ſo lóni k křwójbnemu dnjej w Erſurcže ſeſchli. Tute dnny, 12. a 13. junija, džerža woni křwój druhi křwójbnny džen w Eſſenachu. Dopikřowac mjes ni- mi je ſarať Sartorius w Dankelſhauſenje; tutemu je ſo po- radžiko, hać křem 608 hiſchće žiwnych woķobow wuſlědžicž, kotřiz runny pucž wot Luthera a jeho džěczi poſhadžēja. Še nich křuſcheja 537 do křwójbn Lutheroweho křyna dra. Pawo- ľa Luthera, 71 do křwójbn Lutheroweje džowki Margarety.

Buķezny maja dženka „křerbſki džen“. Njech ſo ſ bliſka a ſ dala wiſchitſyn, kotrymž to móžno, na tym wobdžěla. 1/21 hodž. je křerbſka křwjedžěńſka Boža křuľba w rjanym Buķe- cžanſkim Božim domje. Šſwjedžěńſke přědowanje ſměje wo- řadny ſarať.

*) Promemoria (wopomnjeńka) II — jaťo dodaw k I (kř. „Pomhaj Bóh“ 1924, čjo. 45, ſtrona 179 ſč.)

— **Schulste wólbny w Berlinje.** Přjedny běšče kralowšťa krajna wólbnošć je schitowarŕku nabožiny a pobožnošće, wošebje tež w schulach. Nětko dyrbi lud sa tute kubla křesćijanskeho porjada a šboža štač. To je we wěštnym nastupanju lěpje. Přchetož zyrkej tola poprawom na wutrobach a jich wěrje wotpocžuje. Jara swjěkelaze je, so tež w Berlinje we schulskich wólbach křesćijanszj staršchi šašo rašnje dobudhu. Křesćijanskich njepolitiskich hłobow běšče 3919, soaillistiskich 1145, kommunistiskich pod heglom „džeczo w nušy“ jeno 355. Tak w Berlinskich nowinach čitamy. Eso hamo rosumi, so šu to šy d l a, niz hłobny. Wuczerjo šu na šwoje wošebite listy jenož 16 šastupjerjow dozpili. W Berlinskich šwětnych schulach je 350 šarschiskich šastupjerjow. Šajimawe je, na šandžene wólbny hłdac a widžicž, tak je móž njewěrn woteběraša. W lěcže 1920 běchu šozialistojo a kommunistojo šjednociženi a mějachu na 3400 šy d l o w, w lěcže 1922 jenož hišćcže 2350 a w lěcže 1924 špadowachu na 1050. Š wulkim napinanjom šu nětko 1850 šy d l o w dobyli, přchetož 350 šy d l o w we šwětnych schulach dyrba šo tu šobu licžicž. Tak ma Bóh we „Wulkim Berlinje“ hišćcže wulki lud. Bóh ma móž nad wutrobami. Zyrkej njetrjeba šo bojecž.

— **Evangeliske džělaczerške towarštwo w Budyščinje,** we šotrymž je tojšchto Šserbow, wobšteji hižo 25 lět. Tuž šu

šobuštawny ša šchorhoj šběrali, šotraž šo na šašołěškim šwjedženju pošwjeczi. Dofelž w auguščcže krajny šwjašt evangeliskich džělaczerjow w Šakškej šwoju šłownu šhromadžišnu we Budyščinje wotměwa, šo šašołěški šwjedžen Budyšchiskeho towarštwoa tež w tutnych dnjach šobu šwjeczi. Šsobotu 14. 8. šo šchorhoj pošwjeczi, njedželu 15. 8. je šwjedženšťa Boža škluzba w Přěrowskej zyrkwi a popołdnju šu wuradžowanja. Wjele štow šastupjerjow š zylcho kraja do Budyšchina přščinđe. Šašo šu šebi našch Budyšchin šhladali, hđžež nětko štoro šoždu njedželu něšajki šlět je. Džělaczerške towarštwo šo nadžija, prawje wjele nownych šobuštawow dobncž. To by ša našu zyrkej jara wažne bylo. Džělaczerjo, kiž šu ša zyrkej a wěru, dyrba šo w tajšim towarštwoje šjednocižecž a šobu š dobncžu dopomhacž.

Porjědženšťa: W čžikłe 23 štrona 91 wot šorka w 6. rjadzj wumaž njewušchne a (mjes šynki — derje), dale pod wobrašom řekaj: Pawoła atd. a potom w 4. rjadzj: Lebens- und atd.

Šištowanje: Š. w M. ša 3. po Tr. — M. w B. ša 4. po Trojizj.

Šamołwity ředaktor řazat Wyrğacž w Nořacžizach.

Njedželske bjesadowanki.

za pěčne mjeńše a wjetše džěci křescanskich staršich.

Podawa Arnošt Šerbo mil.

XXXIX.

Saul — Pawoł.

Nichtó z Jeruzalemskich Židow njehidžeše křescanow tak jara, kaž mlody studenta Saul z Tarsa, kiž chcyše byč z wučerjom zakonja. Běše přeswědčeny, zo su křescenjo najbježbožniši ludžo na swěće. Sam nošeše bělu drastu, kaž wšitcy pobožni farizejojo teħdomnišeho časa; rano modleše so při wočinjenem woknje, měwajo wobličo wobroćene k Jeruzalemskemu templu; prócowaše so dopjelnić předpisy izraelskich duchownych do poslednjeho dypka. Bohu šłužeše kruće tak, kaž tomu běše zwučeny wot młodosće.

Hdyž zasłyša, zo wučobnicy Jezusa z Nazareta, kotrychž knježerjo židowskeho luda přescěhachu, wozjewowachu swojeho mištra za Khrystusa, Syna Božeho, kiž je z morwych stanył, běše rozhněwany. Dopominaše so na šłowa židowskeho zakonja: „Twoje woko njebudže jeho wobžarowač, ani so na nim smilić... wěšće wumrjeje. Zazrazy jeho cyły lud z kamjenjemi.“

Saul běše přeswědčeny, zo wšitcy křescenjo maju byč zaraženi.

Jeneho dnja běše w posedženju židowskeje rady. Šlyšeše, kak běše wobskorženy křescan Šcěpan, dokelž běše prajił, zo njezaleži na tom, hđže Boha čescimy, hač we templu abo doma. Pječa njeje trjeba woprowač z posřednistwom duchownych.

Čisńće jeho do jastwa! Zawrjeće jeho!“ wołachu Židža.

A woprawdže — Šcěpan bu bórzy před nich přiwlečeny. Ale wón so njeboješe. Khroble jim porokowaše, zo su zly skutk skućili ze křižowanjom Božeho Syna.

„Kamjenjuće jeho! Kamjenjuće jeho!“ křičachu roznjemdrjeni Židža. Zwlečechu jeho won před město na powšene městno. Saul běžeše z nimi. Běše rozhněwany

nad tym, zo je sebi něchtó zwažil ponižowač jich Boží dom. A hdyž so Židža hotowachu kamjenjowač Šcěpana, poskići so jim Saul, zo budže stražowač jich plašće, zo bychu mohli lěpje kamjenjowač njewobronjeneho křescana. „Knježe Jezuso“, wołашe Šcěpan, pozběhujo wobličo k njebju, wzmi k sebi mojeho ducha.“ Tu wšak přileći kamjeń jemu runje do wobliča. Wón padny k zemi a wumrě.

Črjoda so wróci k městu. Saul wohlada mnohich křescanow, kak plača na smjerći Šcěpana. „Wšitcy dyrba byč khlostani! Tak sebi předewza Saul. „Křescanstwo ma byč zničene!“ Žadaše sebi dowolnosć, zo by templowa straža mohla přepytač cyłe město. Dowolnosć dosta. A tuž nadpadowaše domy a kóždeho podhladneho da dowjesč do jastwa.

Njedžiwaycy na to rosćeše ličba křescanow nic jenož w Jeruzalemje, ale w cyłej Palestinje. Samo přescěhanje pomhaše k jich rozmnoženju. Hđžežkuli přińdžechu, wšudžom přědowachu radostne poselstwo wo Knjezu Jezusu a mnohich dobychu. Saul so rozsudzi, zo pónđže do Damaska, wulkeho města na pońocy, hđžež, kaž šlyšeše, běše jara wjele křescanow.

Wutrajnje pućowaše ze swojimi wojakami přez hory a doły. Škóněnje jeneho ranja wuhlada město z daloka. Čim bóle khwataše. Ale nahle jeho wobda wulke swětlo. Wón padže k zemi. Šlyšeše zrudny hlós, kiž praješe: „Saulo, Saulo, Čehodla so mi přeciwwješ?“ — „Štó sy ty, Knježe?“ prašeše so Saul. — „Ja sym Jezus, kotremuž so ty přeciwwješ.“ — Stań a dži do města a tam so či powě, što maš činić.“

Saul stany a chcyše so rozhladowač. Běše pak slepy. Wojacy dyrbjachu jeho wjesč do Damaska kaž male džěco.

Tam ze sleposću do sebje zawrjeny, wjele přemyslowaše. Bóh přewobroci jeho wutrobu a přiřotowa jeho za přiřhod na jeneho z křescanskich wučobnikow, Ananiasa, kotryž měješe jeho wustrowiě nic jenož wot sleposće, ale tež powědač wo Knjezu Jezusu a jeho wukřěci.

Tak bu z wulkeho krjudowarja a přescěharja najlěpši čescowař Knjeza Jezusa.